

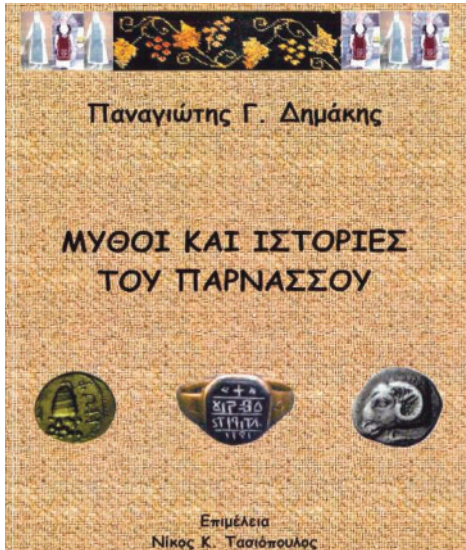
ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ

Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και Απανταχού Μαρτιναίων - Βουμελιταίων Φθιώτιδας
(και τα προερχόμενα απ' αυτό χωριά Λάρυμνα, Λούτσι, Πύργος)
Γραφεία: Σίνα & Δαφνομήλη 1Α, Αθήνα Τ.Κ. 10680

“ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΟΥ ΔΙΝΩ, ΓΙΑ Τ’ ΟΜΟΡΦΟ ΜΑΡΤΙΝΟ”

Έτος 10ο • Αρ. φύλλου 43 • Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2015 • Τιμή 0,01€ • web: www.martino.gr • e-mail: aias@martino.gr

BIBLIA ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

Κυκλοφόρησε το βιβλίο του Παναγιώτη Γ. Δημάκη “ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ” με πρόλογο της καθηγήτριας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης κα. Παναγιώτας Τζιβάρα και επιμέλεια του Ν. Κ. Τσιόπουλου, Προέδρου του Συνδέσμου Λογοτεχνών Βοιωτίας.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος στις 8 Νοεμβρίου 2015 γιορτάστηκε στην Κοινότητά μας με λαμπρότητα και επισημότητα η εορτή των ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ.

Στον φετινό εορτασμό, κατά την παραμονή όσο και ανήμερα, έλαβε μέρος πολυμελής βυζαντινή χορωδία με χοράρχη τον Πρωτοψάλτη κ. Άκη Ν. Λιλιόπουλο.

Για το λόγο αυτό θα θέλαμε μέσω της εφημερίδας σας να ευχαριστήσουμε θερμά τον κ. Λιλιόπουλο και να ευχηθούμε να είναι μαζί μας και στον επόμενο εορτασμό.

Ο Πρόεδρος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝ. ΜΥΘΗΣ

**Ο Σύλλογος των εν
Αθήναις
και απανταχού
Μαρτιναίων
“Αίας ο Λοκρός”
σας εύχεται
Καλά Χριστούγεννα
και Ευτυχισμένος ο
Καινούριος Χρόνος!**

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ευχαριστούμε τους αναγνώστες που έστειλαν τη συνδρομή τους για το 2015. Παρακαλούμε όσους δεν την έχουν στείλει να τη στείλουν μαζί με τη συνδρομή του 2016 για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η λειτουργία του Συλλόγου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 2016: 10€
ΛΟΓ/ΜΟΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ: ALPHA BANK 298002320000670
IBAN: GR6001402980298002320000670
BIC: CRBAGRAA
ή στα μέλη του Δ.Σ του Συλλόγου

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” 2005 – 2015

**ΑΥΤΟ ΤΟ ΜΑΡΤΙΝΟ ΟΝΕΙΡΕΥΟΜΑΣΤΕ
ΓΙΑ ΑΥΤΟ ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ
κ. ΔΗΜΑΡΧΕ ΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΜΕΙΝΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΝΟΥ
ΜΟΙΡΑΣΕ ΤΑ ΟΙΚΟΠΕΔΑ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ Νο 103

Συνήλθε σήμερα 06 Οκτωβρίου 2015 ημέρα Τρίτη και ώρα 20:00 στα γραφεία του Συλλόγου το Δ.Σ. και αφού διαπιστώθηκε απαρτία ο Πρόεδρος του Συλλόγου κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με θέμα: Δέκα χρόνια “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” (2005-2015).

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Α.Κ. ΚΟΥΡΟΣ έλαβε τον λόγο και είπε: Σκοπός του σημερινού μας Δ.Σ. είναι να τιμήσουμε το παρελθόν μας και ιδιαίτερα τα Δέκα χρόνια της Εφημερίδας μας “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ”. Είναι απίστευτο το πώς Δέκα χρόνια μπορούν να περάσουν εν ριπή οφθαλμού, σαν να ζεις σε ένα όνειρο...

Ο “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” πριν από δέκα χρόνια, δεν ήταν παρά μία σκέψη, μία σκέψη που οι υπογραφές των μελών του τότε ΔΣ του Συλλόγου Αριστείδη Κ. Κούρου, Γεωργίας Σ. Κωτσαλά, Θωμά Γ. Καραμέρη, Μαρίας Κ. Γκρίτζα, Αθανασίου Γ. Ψωρομύτα, Γεωργίου Δήμου Δημάκη, και Ιωάννη Κ. Ζωντού έκαναν πραγματικότητα.

Το 2005 εμφανίστηκε ο “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” για να εκφράσει όλους τους Μαρτιναίους χωρίς αποκλεισμούς, χωρίς δεσμεύσεις. Διαβάστηκε, συζητήθηκε, αγαπήθηκε απόκτησε φανατικούς αναγνώστες, βρήκε όμως και αρκετές αντιδράσεις.

Ο “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” άλλαξε το σκηνικό έφερε την επανάσταση στο Μαρτίνο σεβόμενος την διαφορετικότητα και λειτουργώντας πάντα αυτόνομα, αδέσμευτα, ακομμάτιστα.

“ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” Δέκα χρόνια έντυπη, online, internet (www.martino.gr). Σήμερα θεωρούμε ότι πετύχαμε το στόχο που είχε βάλλει το τότε ΔΣ του Συλλόγου και αυτό οφείλεται στην συλλογική προσπάθεια όλων των μελών που πέρασαν από το ΔΣ, των μελών του Συλλόγου αλλά και των φίλων και συνεργατών του “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ”.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΓΕΝΕΘΛΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (ΠΕΛΑΓΙΑΣ) Ἡ Ἱστορία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Σε απόσταση 6,5 χλμ. από το 103^ο χιλιόμετρο τῆς Εθνικῆς οδοῦ Αθηνῶν-Λαμίας εἶναι κτισμένη ἡ Ἱερὰ Μονή Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, ἡ επιλεγόμενη «Μονή Πελαγίας». Βρίσκεται ἐπὶ τοῦ Πτώου ὄρους σε υψόμετρο 560μ. καὶ σε απόσταση ἐνὸς περίπου

1720

Μονή Πελαγίας

Α/Α	Ὄνομα	Ἔτος	Ἰδιότητα	Ἰδιότητα
1	Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως	1720	Πατριάρχης	Πατριάρχης
2	Μεταμόρφωσις	1720	Μεταμόρφωσις	Μεταμόρφωσις
3	Μεταμόρφωσις	1720	Μεταμόρφωσις	Μεταμόρφωσις
4	Μεταμόρφωσις	1720	Μεταμόρφωσις	Μεταμόρφωσις
5	Μεταμόρφωσις	1720	Μεταμόρφωσις	Μεταμόρφωσις
6	Μεταμόρφωσις	1720	Μεταμόρφωσις	Μεταμόρφωσις
7	Μεταμόρφωσις	1720	Μεταμόρφωσις	Μεταμόρφωσις

χιλιόμετρο ἀπὸ τῆς θέσης Περδικόβρυση, ὅπου ἦταν ἰδρυμένο τὸν 4^ο π.Χ. αἰῶνα ἱερό τοῦ Απόλλωνος με μαντείο καὶ τέμενος. Εἰς διεξάγονταν τὰ «Πτώια», ἀγῶνες μουσικοὶ καὶ γυμνικοὶ πρὸς τιμὴ τοῦ Πτώου Απόλλωνος. Αὐτὸ τὸ ἐπίθετο ὁ Απόλλων το προσέλαβε εἴτε ἀπὸ τὸ γιό τοῦ Πτώου, ποῦ ἀπέκτησε με τὴν Ζευξίππη καὶ λατρευόταν ὡς ἥρωας στὴν περιοχή τῆς Ἀκραιφνίας* - ὄνομα καὶ αὐτὸ παρμένο ἀπὸ τὸν ἄλλο γιό τοῦ Απόλλωνος, τὸν Ἀκραιφή- εἴτε ἀπὸ τὸν Πτώο, γιό τοῦ Ἀθάμαντος, τοῦ βασιλιά τοῦ Ορχομενοῦ καὶ τῆς Θεμιστοῦς. Αὐτὸν τὸν Πτώο, λέγει ὁ Πausanias, προήλθε ἡ ἐπὶ κλησὶ τοῦ Πτώου Απόλλωνος καὶ τοῦ Πτώου ὄρους, τὸ ὅποιο σήμερον ἀπὸ τὴν ομώνυμη Μονὴ Πελαγία ὀνομάζεται Πελάγιο ὄρος, κατὰ τοὺς Γάλλους A. et T. Notton.

Πλησίον αὐτοῦ τοῦ εἰδωλολατρικοῦ ναοῦ τοῦ Απόλλωνος, ὅπως ἐγίνε σὲ ὅλα σχε-

δὸν τὰ εἰδωλολατρικά κέντρα, κτίσθηκε κατὰ τοὺς πρώτους Χριστιανικοὺς χρόνους, (ἢ καὶ ἀργότερα, κατ' ἄλλους, περὶ τὸν 7^ο αἰῶνα), σύμφωνα με τὴν παράδοση, ἀπὸ κάποια Ρωμαία Πελαγία, ἓνα ἐκκλησάκι. Ἔτσι βλέπουμε τοὺς εἰδωλολατρικοὺς ναοὺς νὰ μετατρέπονται σὲ Χριστιανικοὺς, ὅπως ὁ Παρθενώνας στὴν Ἀθηναϊκὴ Ἀκρόπολιν γίνεται ναὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὁ ναὸς τοῦ Ἡφαίστου στὸ Θησεῖο μετατρέπεται σὲ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ τόσοι ἄλλοι. Ἀκόμη συχνὰ κτίζονται πλησίον τοὺς νέοι ναοὶ ἀφιερωμένοι στὴν Παναγία ἢ τοὺς ἁγίους.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ ἐδῶ, στὴν Βοιωτικὴ γῆ. Στὸ Ὑπάτιο ὄρος, ὅπου ὑπῆρχε ναὸς καὶ ἀγαλμα τοῦ Ὑπατοῦ Δια, ὑπάρχει τὸ Μοναστήρι τῆς Μεταμορφώσεως (Σαγματὰ)· στὸ Στεῖρι κοντὰ στὸν ναὸ τῆς Στεριώτιδας Ἀρτέμιδος ἔχουμε τὴν Μονὴ τοῦ Ὁσίου Λουκά (Παναγίας)· στὸν Ορχομενὸ, τὸν ναὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Σκριπούς), ὁ ὅποιος, κατὰ τὸν Σλήμαν, πήρε τὴν θέσιν τοῦ ναοῦ τῶν Χαρίτων, καὶ στὸ Πτώο Ὅρος πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Πτώου Απόλλωνος τὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου. Εἶναι δὲ σύνηθες τὸ φαινόμενο νὰ χρησιμοποιεῖται τὸ παλιὸ οἰκοδομικὸ υλικὸ γιὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν Χριστιανικῶν ναῶν.

Ἡ Βοιωτία εἶναι ἀπὸ τὶς πρώτες περιοχὲς ποῦ δέχεται τὸ ἀποστολικὸ κήρυγμα. Ὁ Ἀπόστολος Λουκάς μάλιστα κοιμήθηκε στὴν Θήβα, ὅπου βρίσκεται ὁ τάφος τοῦ. Ἦδη ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2000 με τὶς δραστήριες ἐνέργειες τοῦ τότε Σεβ. Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ νυν Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἰερωνύμου ἐπεστράφησαν ἀπὸ τὴν Ἰταλία ἅγια λείψανα τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκά, τὰ ὅποια καθημερινὰ εὐωδιάζουν καὶ τελοῦν θαύματα στὴν ὅλη περιοχή. Ἀλλωστε, ὅλοι γνωρίζουμε πῶς ἡ Βοιωτικὴ γῆ, λόγω τῆς στρατηγικῆς θέσεως τῆς, σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες ἐπαίξε πρωτεύοντα ρόλο καὶ, φυσικά, δὲν θὰ μπορούσε νὰ υστέρησιν σὲ τίποτε καὶ κατὰ τὴν Χριστιανικὴ καὶ Βυζαντινὴ ἐποχὴ. Ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὸν 7^ο μ.Χ. αἰῶνα ἡ Θήβα ἦταν πρωτεύουσα τοῦ θέματος τῆς Ἑλλάδος, ὅπου εἶχε τὴν ἐδρὰ τοῦ οὐ πρωτοσπαθάρη, πρωτοπραιτόρας ἢ στρατηγός.

Αὐτοὶ οἱ πρωτοσπαθάρηοι συνήθιζαν νὰ ἀφήνουν τὸ ὄνομά τοὺς σὲ μαρμάρινες πλάκες ναῶν ποῦ ἐκτίζαν οἱ ἴδιοι ἢ κτίζονταν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοὺς, με χαρακτηριστικὸ γιὰ τὴν περιοχή παράδειγμα τὴν Παναγία τῆς Σκριπούς - Ορχομενοῦ (874 μ.Χ.). Δυστυχῶς δὲν ἔχουμε καμμιά τέτοια ἐπιγραφή γιὰ τὴν Ἱερὰ Μονὴ μας. Σύμφωνα με τὴν παράδοση προϋπήρχε κάποιο ἐκκλησάκι καὶ ἐπὶ Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Ἐξάρχου πάσης Βοιωτίας ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Καλοκτένους, τοῦ νέου Ελεήμονος, συστήθηκε ἡ Μονή.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης Καλοκτένης (29 Ἀπριλίου) ἐξελέγη Μητροπολίτης Θηβῶν μετὰ τὴν κατάληψιν καὶ λεηλατήσιν τῶν Θηβῶν τὸ 1147 ἀπὸ τοὺς Νορμανδοὺς τῆς Β' Σταυροφορίας καὶ κοιμήθηκε πρὶν τὸ 1193. Αναφέρεται στὸ Συναξάριό τοῦ ὅτι, πρὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ, ἦταν ἱερομόναχος σὲ Μονὴ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὅτι εἶχε πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀντιφωνηθῇ ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν Κυρία Θεοτόκο, τὴν ὥρα ποῦ ἔφαλε τοὺς Χαιρετισμοὺς τῆς: «Χαίρε καὶ ἐσύ τῶν Θηβῶν προστάτα». Ενθυμούμενος ἀργότερα ὁ ἅγιος αὐτὰ τὰ λόγια τῆς Κυρίας Θεοτόκου ἀποδέχτηκε τὴν ἐκλογή. Φιλομόναχος, λοιπὸν, καθὼς ἦταν, σύστησε Μονές, ἰδρυσε Παρθενῶνα ὅπου «ἔταξε παρθένους ἐπ' αὐτῷ λαϊκάς» γιὰ νὰ ἐργάζονται ἐντὸς τῆς πόλεως, Γηροκομεία, Πτωχοκομεία, Νοσοκομεία. Τότε φαίνεται ὅτι σύστησε καὶ τὴν Ἱερὰ Μονὴ μας καὶ τὴν κατέστησε, κατὰ τὸν Ἀντ. Βασιλείου -συγγραφέα τοῦ βιβλίου «Πελαγία»-μετόχι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σαγματὰ, ἔτσι ὥστε νὰ εἶναι πλησιέστερα στὰ κτήματα ἐκεῖνης στὴν περιοχή «Σκροπονέρια». Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχουν στοιχεῖα γιὰ νὰ μας βοηθήσουν νὰ παρακολουθήσουμε τὴν ὅλη διὰ μέσου τῶν αἰῶνων πορεία τῆς.

Βέβαιον εἶναι ὅτι κατὰ τοὺς δύο πρώτους αἰῶνες τῆς Τουρκοκρατίας πολλὰ Μοναστήρια διαλύθηκαν ἐξ αἰτίας τῶν πολεμικῶν ἀναστατώσεων, τῆς ἀρπαγῆς τῶν περιουσιῶν τοὺς καὶ τῶν δημογραφικῶν κατὰ τόπους ἀλλοιώσεων τοῦ πληθυσμοῦ. Ωστόσο, ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 16ου καὶ ἰδίως τὸν 17^ο αἰῶνα παρατηρήθηκε σημαντικὴ αὐξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μονῶν καὶ ἀντίστοιχα τῶν μοναχῶν. Γι' αὐτὸ ἴσως, κατ' ἄλλους, ἡ Ἱερὰ Μονὴ συστήθηκε τὸν 16^ο αἰῶνα μαζί με ἄλλες Μονές τῆς περιοχῆς. Χαρακτηριστικά, ὁμως, τῆς τοιοχοποιίας, ὅπως τὸ πάχος, τὸ κονίαμα καὶ ἡ ποιότητα τῆς κατασκευῆς τῶν κάτω ορόφων, ὅλων τῶν πτερύγων, ὅπως ἐπισημαίνει ἡ ἀρχιτέκτων κ. Ἄννα Ψωμά, μαρτυροῦν γιὰ κτίρια τοῦ 12ου αἰῶνα.

Κατὰ τὸν πρεσβύτερο π. Μελέτιο Ν. Θανάσου ἡ Ἱερὰ Μονὴ τὸν καιρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως βρισκόταν σὲ μεγάλη ἀνθισιν. Εἶχε πάνω ἀπὸ πενήντα μοναχοὺς, οἱ ὅποιοι παράλληλα με τὰ μοναχικά τοὺς καθήκοντα υπηρετοῦσαν καὶ βοηθοῦσαν στὸν ἀγῶνα τῆς ἀπελευθέρωσης ποικιλοτρόπως. Τὰ μοναστήρια ἄλλωστε τῆς περιοχῆς φαίνεται ὅτι λειτουργοῦσαν καὶ ὡς κέντρα ἀνεφοδιασμοῦ κατὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση. Σὲ ἐπιστολὴ τοῦ Ὀδυσσεῶς Ἀνδρούτσου πρὸς τὸν Ἄρειο Πάγο (1822 Μαρτίου 16 ἐν Διστόμῳ) γράφεται: «Καὶ ἡμεῖς με στενοχωρίαν πολλὴν ἀπόψε ἀπεράσαμεν ἀπὸ ψωμί καὶ μπερικοιὰ-βερσιν ἀπὸ τὰ μοναστήρια ὅπου δὲν τοὺς ἀφήσαμεν οὔτε τὴν ζωτροφίαν τοὺς». Εἶναι, ἐπίσης, χαρακτηριστικὸ ὅτι στὶς 18 Μαΐου 1829 ὁ Ὑψηλάντης ξεκίνησε νύκτα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονή, ὅπου εἶχε πρὶν ἀπὸ λίγο στρα-

Συνέχεια στὴ σελ. 7

Φωτοτυπία ἀπὸ τὸν φάκελο τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1837 (Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους).

* Ἀκραίφιο, Ἀκραίφης ἢ Ἀκραίφια εἶναι τὰ ὀνόματα ποῦ ἀπαντῶνται στους ἀρχαίους συγγραφεῖς Στράβωνα καὶ Ἡρόδοτο γιὰ τὴν πόλιν τοῦ Ἀκραϊφνίου, ὅπως τὴν ἀναφέρει ὁ Πausanias καὶ ἐπικράτησε μέχρι σήμερον. Ἑτυμολογικὰ τὸ ἐπίθετο ἀκραϊφνίης προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀκεραιοφανής, ποῦ σημαίνει ἀκέραιος, ἀμιγής, καθαρὸς, ἀθικτος, ἀβλαβής, ὁλόκληρος (Λεξικὸ Liddell-Scott). Κατὰ τὴν παράδοση ἡ πόλις μετονομάσθηκε Ἀκραίφνιο ἀπὸ τὸν Μ. Ἀλέξανδρο, ποῦ ζήτησε νὰ στρατοπέδευση πλησίον τῆς καὶ υποσχέθηκε ὅτι δὲν θὰ τὴν καταστρέψει, ἐὰν οἱ κάτοικοι δὲν τοῦ δημιουργήσουν κανένα πρόβλημα. Ἔτσι καὶ οἱ κάτοικοι ἀποδείχθηκαν ἀκέραιοι, καθαρὸι στὴν ὑπόσχέσιν τοὺς καὶ ἡ πόλις ἔμεινε ἀβλαβής, ἀθικτὴ.

ΔΩΡΕΕΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ (USA)	75€
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ	30€
ΜΑΧΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΚΗ στὴ μνήμη Ἀναστασίας καὶ Κων/νου Κούρου	20€

ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ

Τρίμηνη ἐκδόσις

Ἰδιοκτησία:

Σύλλογος τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ Ἀπανταχοῦ Μαρτιναίων
"ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ"

Σίνα καὶ Δαφνομήλη 1Α
Ἀθήνα 10680

Α.Φ.Μ. 9998-2875

Δ.Ο.Υ. Ἰ' Ἀθηνῶν

web site: www.martino.gr

e-mail: aias@martino.gr

Εκδότης:

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου:
Ἀριστείδης Κ. Κούρος
Δρυάδων 40, Γαλάτσι 11146
Τηλ.: 6945818191

Διευθυντής

Θωμάς Γ. Καραμέρης
Ι. Δροσπούλου 237, Ἀθήνα
Τηλ.: 6976006224
Συντάσσεται με τὴ βοήθεια
τῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ.

Επιμέλεια ἐκδόσεως:

Τσουλουχᾶς Γιώργος
Μικρὰς Ἀσίας 8, Ξάνθη Τ.Κ. 67100
Τηλ.: 6932146695
e-mail: tsoulouhas@gmail.com
www.justweb.gr

Τὰ ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τὶς ἀπόψεις τοῦ υπογράφοντα.
Κείμενα - ἐπιστολὲς ὑβριστικοῦ περιεχομένου δὲ δημοσιεύονται.

Ο Ηνίοχος ζητά να επιστρέψει στο μουσείο των Δελφών

Όσοι είναι από την Αράχωβα, ή έχουν έρθει σε αυτή για τουρισμό, ίσως έχουν ακουστά τον Ηνίοχο των Δελφών.

Το άγαλμα του Ηνίοχου είναι γλυπτό έργο των Δελφών και ένα από τα σημαντικότερα γλυπτά της αρχαίας ελληνικής τέχνης. Η δημιουργία του τοποθετείται αμέσως μετά τους Περσικούς πολέμους.

Το συγκεκριμένο έργο αποτελούσε μέρος ενός μεγάλου αφιερώματος το οποίο περιλάμβανε τέθριππο και τουλάχιστον μια δεύτερη μορφή, πιθανόν τον αναθέτη του άρματος ή κάποιο παιδί που κρατάει τα ηνία ενός από τα εξωτερικά άλογα.

Το έργο αφιερώθηκε γύρω στο 470 π.Χ. από τον τύραννο της Γέλας, Πολύζαλο, με σκοπό τη διαιώνιση της νίκης του στο αγώνισμα της αρματοδρομίας στα Πύθια του 478 π.Χ.

Στο μεγάλο σεισμό του 373 π.Χ., η σφοδρή πτώση βράχων και χωμάτων προκάλεσε την καταστροφή του αρχαϊκού ναού και καταπλάκωσε και το άγαλμα του Ηνίοχου.

Ωστόσο, κρυμμένο και προφυλαγμένο κάτω από τα χώματα που το σκέπαζαν για αιώνες, κατόρθωσε να διαφύγει τις κατά καιρούς συλήσεις των Ρωμαίων αυτοκρατόρων. Το 1896, μεγάλη γαλλική ανασκαφή τον έφερε ξανά στο φως, σχεδόν ανέπαφο, με την πράσινη πατίνα που τον προστάτευσε από τη διάβρωση. Η ανακάλυψή του συνοδεύτηκε από μεγάλο ενθουσιασμό, καθώς ήταν τότε το μοναδικό χάλκινο άγαλμα της κλασικής εποχής σε μεγάλο μέγεθος.

Ο Ηνίοχος δεν απεικονίζεται κατά τη διάρκεια του αγώνα αλλά στο τέλος – μετά τη νίκη του – όταν ήρεμος και γεμάτος ευτυχία πραγματοποιεί μέσα στον ιππόδρομο το γύρο του θριάμβου.

Τα μάτια του από ημιπολύτιμους λίθους μαγνητίζουν και αποδίδουν αυτό που οι Έλληνες της Κλασικής περιόδου ονόμαζαν ΗΘΟΣ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ. Στο πρόσωπο και το σώμα δεν είναι χαραγμένα χαρακτηριστικά αλαζονείας, αλλά μιας ήρεμης αυτοπεποίθησης.

Το πιο λαμπρό μέρος του Ηνίοχου είναι τα κάτω άκρα! Τα γυμνά πόδια. Ο τεχνίτης του Ηνίοχου (πιθανότατα ο Πυθαγόρας ο Σάμιος), στήριξε το υπέροχο αυτό άγαλμα στο ωραιότερο ζευγάρι γυμνών ποδιών που βγήκαν ποτέ από τη γλυπτική στην αρχαία Ελλάδα και έπειτα. Τα γραμμένα δάχτυλα ξεχωρίζοντας ένα-ένα, απλώνονται στο δεξί πόδι με κάποιο ριπιδωτό άνοιγμα. Οι κόμπι των αστραγάλων καθαρά πεταγμένοι, το λεπτό ανέβασμα της κνήμης, τα πέλματα που πατούν ολόκληρα και κρατούν το σώμα αναπαυμένο και βέβαιο, σχηματίζουν μια ενότητα ξεχωριστή, όσο κι αν το σύνολο είναι ένα και αδιαίρετο.

Ωστόσο, το απίθανο είναι ότι τα γυμνά αυτά εξάισια πόδια ΔΕΝ ΕΠΡΟΚΕΙΤΟ ΝΑ ΦΑΝΟΥΝ. Καθώς ήταν ψηλά, πάνω στο άρμα και μακριά

από τα μάτια που το θαύμαζαν!

Πόσο μακριά φαντάζει αυτό, το να αναζητά κανείς την τελειότητα ακόμη κι εκεί που δεν πρόκειται να φανεί... Πόσο μακριά είναι όλο αυτό από την Ελλάδα του σήμερα...

Ο Ηνίοχος ζητάει να επιστρέψει στο μουσείο των Δελφών.

Η παρακάτω επιστολή, η οποία είναι μια φανταστική απαίτηση του Ηνίοχου των Δελφών προς τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης και τους αρ-

χηγούς των κομμάτων, δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα “Εμπρός”, τον φεβρουάριο του 1947. Αποτελεί ελεύθερη μετάφραση από το κείμενο που δημοσιεύτηκε στο ιστολόγιο “Ιστορικά του Παρνασσού”.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης και Εξοχώτατοι κύριοι Αρχηγοί,

Η παγκόσμια λαίλαπα με μετέφερε από το μουσείο των Δελφών στα υπόγεια του μουσείου Αθηνών.

Να ζήσει 1.000 χρόνια ο κύριος Κεραμόπουλος που με μετέφερε και με φύλαξε από την επιδρομή των απόγονων των Γαλατών και των Ούνων.

Τώρα, θέλω κι εγώ να επανέλθω στο ερημητήριό μου, θέλω να γυρίσω στην αίθουσα μου του μουσείου των Δελφών.

Αλλά πρέπει πρώτα η αίθουσα αυτή να επισκευαστεί, γιατί τρέχουν νερά και θα σκουριάσω και θα ναι κρίμα να με έχει σεβαστεί το πέρασμα του χρόνου από τη σκουριά και να σκουριάσω τώρα.

Δεύτερον, πριν μεταφερθώ παρακαλώ να μου κάνετε το δρόμο Αθηνών – Δελφών γιατί ένα κομμάτι του δρόμου αυτού (μεταξύ Θήβας και Λιβαδειάς) είναι γιγδοστόροτο.

Τρίτον, τα ξενοδοχεία των Δελφών και κυρίως το μεγαλύτερο και το πιο

ξακουστό, ο “Απόλλων” είναι θεόκλειστα καθώς η μπότα του κατακτητή τα έχει ερημώσει.

Πρέπει να χρηματοδοτηθεί, να ανοίξει τώρα που πλησιάζει η άνοιξη και θα αρχίσουν να έρχονται περιηγητές.

Γιατί αν οι περιηγητές, δεν βρουν ούτε καλό δρόμο ούτε ξενοδοχείο θα φύγουν χωρίς να με δουν και θα πάρουν άλλες κατευθύνσεις, ενώ δεν θα συμβουλευούν κι άλλους μετά να έρχονται στους Δελφούς.

Τέταρτον, στην πάλαι ποτέ πόλη του Μουσηγέτου Απόλλωνα, ένας συμπολίτης μας ίδρυσε φιλαρμονική με 24 όργανα, η οποία λειτούργησε το 1940-1944. Μετά ο αρχιμουσικός έφυγε για την Κέρκυρα από όπου καταγόταν καθώς δεν πληρωνόταν πια.

ΌΣΟ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ:

Ακυρώστε παρακαλώ την πίστωση των 100 εκατομμυρίων προς τους ιστιοπλοϊκούς ομίλους του Πειραιά και διαθέστε τα στους παραπάνω σκοπούς, και εγώ σας υπόσχομαι ότι εάν γίνουν τα ανωτέρω θα τα πάρете πίσω τάχιστα από την τουριστική ανάπτυξη.

Ο ιστιοπλοϊκός όμιλος Πειραιά έχει πλουσιώτατα μέλη και δεν έχει ανάγκη της κρατικής βοήθειας, τη στιγμή μάλιστα που το σπίτι μου (μουσείο Δελφών) είναι έτοιμο να πέσει.

Ο εξάιρετος Έλληνας κ. Μπενάκης και μέλος του ιστιοπλοϊκού ξόδεψε τόσα κι ακόμα περισσότερα για τις Δελφικές εορτές, με την αλησμόνητη κυρία Εύα Σικελιανού, έτσι δεν θα το δεχτούν και τα νέα μέλη του συλλόγου:

1) Να είμαι εγώ θαμμένος σε υπόγεια και να μη βλέπω το ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ, ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ.

2) Να μην υπάρχουν δρόμοι κατάλληλοι να μεταφερθώ στους Δελφούς χωρίς να διατρέχω κίνδυνο να συντριβώ από τα τραντάγματα των λάκκων.

3) Να μην βρίσκουν οι ερχόμενοι ξένοι εδώ ένα μέρος της προκοπής να κοιμηθούν, και οι κύριοι (του ομίλου) να κοιμούνται στα μέγαρα και να ιστιοπλοούν.

Με ποια εθνική συνείδηση και κέφι θα πράξουν κάτι τέτοιο;

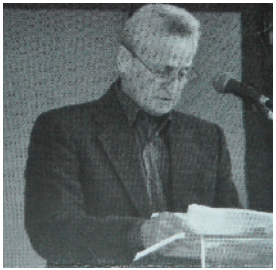
Τέλος, Κύριε Πρόεδρε και Κύριοι Υπουργοί, ΘΕΛΩ και ΔΙΚΑΙΟΥΜΑΙ και εγώ να επανέλθω στο ερημητήριό μου και στους παλιούς μου γνώριμους.

Θέλω να επανέλθω στην ωραία και ποιητική χώρα των προγόνων μου, που η σκαπάνη των αρχαιολόγων μου έδωσε το πρώτο φως του Ήλιου.

Γιώργος Κατσιάμπας

ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΤΟ ΤΣΟΡΟΚΩΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΚΑΙ Η ΑΡΧΑΙΑ ΚΡΥΝΗ

Νίκος Αθ. Μπάτσος
Ιστορικός ερευνητής

Εν όψει της εορτής της παναγίας στο Τσοροκώσ του Μαρτίνου, στις 22-8-2015 παραμονή της εορτής και κατά την απογευματινή λειτουργία από τον ιερέα τού Μαρτίνου κ.Ταρλαντά, Φωτό-3 , επισκέφθηκα την αρχαία κρύνη (Βρύση) , πού βρίσκεται 50 μ. βόρεια του Ναού μέσα στην μικρή κοιλάδα πού σχηματίζεται από τον γύρο ελαιώνα Φωτό-2 . Η κρύνη είναι κυριολεκτικά πνιγμένη από τὰ αγριόχορτα ,και φέρνει στην προοπή της μία δυσανάγνωστη και φθαρμένη κυκλική επιγραφή ΔΥΑΣ... Ξ.....Δ.....ΤΟ...ΔΥΜΟΥ

Φωτό-3. Η μικρή σπηλιά όπου έφερνε το νερό στην βρύση είναι σκεπασμένη άπο βάτους και αγριες περικοκλάδες η βλάστηση εδώ οργιάζει, το νερό δεν φθάνει στην βρύση έχει χαθεί . Επίσης το απέναντι από την βρύση παλαιό εικονοστάσι είναι πνιγμένο από ένα μεγάλο θάμνο σχοίνο, έσπασα μερικά κλαδιά για να φωτογραφίσω το τετράγωνο δίχως εικόνες και δίχως καντήλι, όλα έρημα Φωτό-4. Για την αρχαία κρύνη στο τσοροκως και τις αρχαίες πόλεις της περιοχής μας ,έχουμε και αναφορά από τον Αγγλο περιηγητή W.A.OLDFATHER ο οποίος επισκέφθηκε το 1916 το Μαρτίνο και ταυτοποίησε την αρχαία ΒΟΥΜΕΛΙΤΑΙΑ στο ΠΑΛΙΟΧΩΡΙ του ΜΑΡΤΙΝΟΥ στον ΑΙ ΓΙΩΡΓΗ.

Για την ΒΟΥΜΕΛΙΤΑΙΑ θά αναφερθώ αλλη φορά καθώς υπάρχει και φωτογραφία του 1916 από τον OLDFATHER . Επίσης επισκεφθηκα και την κρύνη (βρύση) στο ΤΣΟΡΟΚΩΣ του ΜΑΡΤΙΝΟΥ όπου και η Φωτό-5 η ασπρομαυρη πού βλέπεται με το Αγγλικό κείμενο και την ονομασία της της κρύνης THE SOLITARY SPRING , ΕΡΗΜΙΚΗ ΠΗΓΗ . Οι παπούδες μας Μαρτιναίοι την ονομαζαν ΕΡΗΜΙΑ από εκεί μέχρι το Μανδρί του Κερφύλλια Β.Δ. Συνόρευε Ν. με την Μίρτζα και Α. με την Μποντίνα (τοποθεσίες του Μαρτίνου. Ο OLDFATHER ήρθε ο ίδιος με την γυναίκα του και φιλοξενήθηκε στο Μαρτίνο τό1916 η ασπρομαυρη φωτό τὰ λέει όλα (Μια φωτογραφία χίλες λέξεις). Ετσι διαψεύδονται περιηγητές πού εγραψαν για το Μαρτίνο χωρίς να έχουν πατησει ποτέ το ποδι τους στο Μαρτίνο . Μπερδέβουν την ΚΥΡΤΩΝΗ στο παλιοκατούντ στην Φουνταρια του Μαρτινου και την ΚΟΡΣΕΙΑ της Χιλιαδούς με το Παλιοχώρι Αι Γιώργη , πού είναι η προγονική μας πόλη ΒΟΥΜΕΛΙΤΑΙΑ πού βρέθηκεσέ ακμή 3ον-4ον αι.π.χ. Και όχι Βυζαντινή πού λέει ο Μίχας από το Λούτσι στο βιβλίο του(ΤΟ ΜΑΡΤΙΝΟ.Γ. εκδοση 2015 σελίδα 57) όπου Αλβανοποιεί τὰ πάντα. Στον δρόμό για την ταυτοποίησει βρίσκεται και η Αρχαιολογική υπηρεσία , αυτό προκύπτει από ευρήματα στα Μουσεία Θηβών Λαμίας και Αταλάντης,από σωστικές ανασκαφές και από αρχαία κείμενα του θησαυρού των Θηβαίων στο Μαντείο των Δελφών ,πού έφερα για πρώτη φορά στο φώς το 2005 στο 3ο Συνέδριο Φθιωτικής ιστορίας στο Κάστρο της Λαμίας στην ομιλία μου για την ΒΟΥΜΕΛΙΤΑΙΑ ,καθορίζοντας και τὰ σύνορα με την γειτονική πολη ΑΛΕΣ η ΑΛΑΙ (ΕΡΗ.Αλέων, τὰ δε ευώνυμα Βουμελιταίων). Πάμε τώρα στο Αγγλικό κείμενο του OLDFATHER πάνω από την φωτό με τους , καταληγει μετάφραση ; Κατά συνέπεια καμια άλλη ταυτοποίη-

ησει δεν μπορεί να γίνει στο μέρος αυτό κοντα στο Μαρτίνο (Παλιοχώρι) . “Χωρίς δισταγμό αποδίδομε σε αυτό το όνομα ΒΟΥΜΕΛΙΤΑΙΑ) . Και πάμε ποιο κάτω στην ασπρόμαυρη φωτό πού δημοσίευσε στο βιβλίο ο OLDFATHER όταν γύρισε στην Αγγλία. Στο Μαρτίνο ηρθε το 1916, Α. ΠΑΓΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ , πάνε 4 χρόνια πού τα στρατεύματα του ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ παίρνουν τὰ σύνορα, πού ήταν λίγο ποιο πάνω από την Λαμία και τα επεκτείνει προς βορά, αποθωντάς,Τούρκους ,Αλβανούς, Βουλγάρους, και Γερμανούς. Σε αυτή την εποχή ήρθε στο Μαρτίνο ο OLDFATHER. Δύο ανδρες Μαρτιναίοι οδηγούν τον OLDFATHER και την γυναίκα του στην αρχαία κρύνη στην Παναγία του ΤΣΟΡΟΚΩΣ στην φωτό ο ένας ανδρας με πουκαμίσια κρατά το αλογο της γυναίκας του OLDFATHER πού φορά καπέλο, ο άλλος με φουστανέλα κρατά το αλογο του OLDFATHER χωρίς αναβάτη ,ο οποίος εκείνη την στιγμή τραβά την φωτό. Γύρω από την βρύση τρεις Μαρτιναιες γυναίκες,μία κοπέλα και ένα μικρό κορίτσι,πού είτε επλεναν ρούχα είτε ηρθαν ακολουθώντας τους αλλούς. Η Βρύση στην φωτό του 1916 έχει μια μικρή λεκάνη στο μέσον πού τρέχει νερό,στήν εγχρωμη σημερινή φωτό η λεκάνη έχει σπάσει και το νερό τρέχει από μια μεταλική σωλήνα. Το γύρω τοπίο από την βρύση FIGURE 9.THE SOLITARY SPRING ερημο, φαίνεται η οι τούρκοι μας άφησαν καμένη γη, η οι Μαρτιναίοι δεν είχαν ακόμη δενδροφυτευσει με ελιές τους γύρο λόφους όπως είναι σήμερα .Όλα αυτά ερευνες και μνήμες πού ζωντανεψαν επ' ευκαιρία της εορτής της παναγίας στο ΤΣΟΡΟΚΩΣ του ΜΑΡΤΙΝΟΥ.

160

W. A. OLDFATHER

Somewhat the same objections apply to an identification with Corsea. There is no "lofty mountain" to cross over in order to reach this spot, and it is impossible to pass from this place directly to the plain of the Platanus, for that is undoubtedly the Rheveniko west of Proskyna, which is separated from Martino by several miles of low barren hills.¹

As, therefore, no other identification of the site near Martino can stand, we may unhesitatingly ascribe to it the name Bumeliteia.

FIGURE 9.—THE SOLITARY SPRING

CYRTONE AND CORSEA

We have seen above (under "Bumeliteia") that the site near Martino cannot be identified with either of these two names. Others have been proposed, however. Lolling² places Cyrtone at Monachou³ and Corsea at Cheliadou. These points are on

¹ On these places, Cyrtone and Corsea, see the next subdivision.

² Baedeker⁴ (Engl. tr.), p. 187; Müller's *Handbuch*, III, p. 128. The older localization, at what has since proved to be the site of Hyettus, was apparently due to Forchhammer, *Hellenika*, p. 179.

³ Monachou lies 1½ hours (1½ return—fast walking) slightly south of west from Martino, a little over five miles as measured by my pedometer, when

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ ΤΕΤΡΑΞΩΝΙΚΩΝ ΦΟΡΤΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ "Η ΛΟΚΡΙΣ"

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στο Κοινοτικό Κατάστημα Μαρτίνου ημέρα Κυριακή 29-11-2015 διεξήχθησαν και τελείωσαν επιτυχώς οι εκλογές του Σωματείου Επαγγελματιών Αυτ/στών Τετραξωνικών Φορτηγών Αυτοκινήτων Δ.Χ. Νομού Φθ/δας "Η ΛΟΚΡΙΣ". Εκλέχθησαν για το Δ.Σ οι:

Σίδερης Θεμιστοκλής του Σίδερη
Μουρτζάκης Γεώργιος του Ιωάννη
Αγγέλου Γεώργιος του Λεωνίδα
Θεοδώρου Νικόλαος του Σωτηρίου
Καζάνας Τριαντάφυλλος του Ευσταθίου
Αναπληρωματικός
Στεργίου Κων/νος του Παναγίτη
ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ ΟΜΟΦΩΝΑ ΣΕ ΣΩΜΑ ΜΕ:
ΠΡΟΕΔΡΟ: Σίδερη Θεμιστοκλή
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟ: Μουρτζάκη Γεώργιο
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ: Αγγέλου Γεώργιο
ΤΑΜΙΑ: Θεοδώρου Νικόλαο
ΜΕΛΟΣ: Καζάνα Τριαντάφυλλο
ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ: Στεργίου Κων/ος

ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΙΔΕΡΗΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ

Ο ΤΡΥΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΑΤΕΙΑ

Γράφει ο Παναγ. Γεωργ. Δημάκης, Ιστορικός σύμβουλος Δήμου Λοκρών
Στα δικά μας χρόνια, η εποχή του τρύγου, έκλεινε τις συγκομιδές του καλοκαιριού, με την προετοιμασία των βαρελιών, να δεχτούν, καθαρισμένα, από τα παληά ιζήματα, τον πολύτιμο χυμό, του σταφυλιού, ευλογημένο, από την Ιερή παράδοση, παρηγοριά και απόλαυση του ζωμάχου, στο λιγοστό χρόνο που του έμενε, από την σκληρή, δουλειά στα χωράφια. Αγρότες και μη, διαχρονικά, διατηρούσαν για το σπιτικό τους και ένα αμπελάκι, παλαιότερα στα Παλιάμπελα, αργότερα δυτικά

του Δραχμανίου μέχρι που η φυλλοξήρα τα τελείωσε. Στους αμπελώνες αυτούς πρόσθεταν, πάντα για οικιακή χρήση, ελιές, συκίες, αμυγδαλιές, ροδιές, υπολείμματα των οποίων, υπάρχουν ακόμη διάσπαρτα. Οι αμπελώνες στην Ελάτεια, δεν ήσαν μονοποικιλιακοί, αλλά περιελάμβαναν διαφορετικά είδη σταφυλιών, αλλά για κρασί, μαυρούδια, σταματιανά, ροδίτες και άλλα για επιτραπέζια, μοσχάτα, γρυπείκα, κολοκυθάτα κλπ. Σχεδόν σε κάθε σπιτικό, μαζί με το φούρνο και ένα πατητήρι, συμπλήρωνε το οικοτεχνικό αρχαίο οπλοστάσιο, για τα απαραίτητα του νοικοκυριού, που σήμερα είναι είδος προς εξαφάνιση. Μια γιορτή ήταν, ο τρύγος, το κουβάλημα στο πατητήρι, καλά στρωμένο με σπαρτα για αποστράγγιση, ζεματισμένο μ ένα μίγμα από μυρτιές και χλωρά κουκουνάρια, το καζάνι για το μούστο και τις μουσταλευριές και το ρετσίνι για φωτισμό, αφού το πάτημα γινόταν βράδυ, για τις σφήκες που έσπευδαν, για το μερίδιο τους.

Οι πατητάδες, συνήθως ήταν δύο νέοι ακμαίοι που με χορευτικές κινήσεις, κατά μόνας, αλλά και κρατώντας από τον ώμο, ο ένας τον άλλον, χοροπηδούσαν μέσα σε μία βακχική ατμόσφαιρα, που ενέτεινε η γλυκειά μεθυστική, αναδυόμενη εκπνοή του μούστου, ενώ οι σκιές των μετεχόντων, στην τελετουργία του πατήματος, εντυπωσίαζε τους παρευρισκόμενους όπως και η ρυθμική κίνηση των πατητάδων, που δημιουργούσαν, ένα σκηνικό παράστασης μυστηριακής τελετής, συμμετοχής ορατών αλλά και αοράτων δυνάμεων, που πάντα η λαϊκή φαντασία έβλεπε, στην μετατροπή του γλεύκους, σε οίνο, στα αρχαία χρόνια. Η ίδια εικόνα δεν ήταν πολύ διαφορετική, όπως βλέπουμε, στην αγγειογραφία του σπουδαίου Αθηναίου Αμάσιδος (540π.Χ). Ο προικισμένος αυτός, καλλιτέχνης κεραμεύς, είναι ο δημιουργός, του περιφήμου μελανόμορφου αμφορέα*, όπου παρέστησε την σκηνή του

πατήματος και του τρύγου, από ομάδα κερκοφόρων ευθύμων Σιληνών, που καταγίνονται με την διαδικασία, ο ένας με μακρά κυρτή ράβδο, κάτω από την κληματαριά**να σύρει και να κόβει τα σταφύλια, ο άλλος πιο μυώδης να τα πατά, μέσα σε τρυγοκόφινο***, τοποθετημένο πάνω σε ξύλινη σκάφη, ληνό, ενώ ακριβώς κάτω διακρίνεται το υπολήνιον, που συγκέντρωνε το γλεύκος, στραγγισμένο μέσα από το πλέγμα του κοφίνου και επί του εδάφους, διάφορα σκεύη, για την διαφορετική χρήση του μούστου (μουστόπιτες κλπ).

Ο διπλός καλαμένιος αυλός, βοηθούσε, στην περιρρέουσα εορταστική ατμόσφαιρα, δίνοντας κίνηση και ρυθμό. Ο καλλιτέχνης, στο άνω μέρος, έχει ζωγραφίσει μία ζώνη, όπου χορεύτριες και Σιληνοί, μετέχουν σε τελετουργικό χορό, μπροστά σε καθιστή, ένθρονη θεότητα, προσδιορίζοντας και τον ευχαριστιακό χαρακτήρα, με ενάργεια και ακρίβεια, από τον εξάιρετο πρώιμο καλλιτέχνη, που έφτασε την τέχνη στα όρια, με τον υπέροχο αυτόν αμφορέα, που ασφαλώς θα προοριζόταν για επιφανή άρχοντα, ή αρχηγό που θα τον χρησιμοποιούσε στα συμπόσια**** και τις συνακόλουθες ηδονές του βίου, που τόσο πολύ αγαπούσαν, οι πρόγονοί μας διαχρονικά. Καλά κρασιά και φέτος!!!

* G. Karo Journal of Greece Studies VOLXIX1899 σελ. 135-164

** Αναδενδράς. Ο Αναδενδρίτης οίνος, μάλιστα, εθεωρείτο εκλεκτός τότε. Σήμερα τα αναδενδρώδη κλήματα, αμπέλια αναρριχώμενα, σπανίζουν, υπάρχουν όμως ακόμη δείγματα στο πλατανόδασος των Αγ. Αποστόλων Ελατείας. *** Τα τρυγοκόφινα αυτά, που ονομάζονταν «γαλίκες» κατασκεύαζαν ντόπιοι κοφινάδες, από βέργες λυγαριές ή λωρίδες καλαμιών, που αφθονούσαν τότε πέριξ της Ελατείας, με ισχυρά χερούλια αντωπά, για την μεταφορά καρπών, οπωρικών κλπ.

**** Σχετικά με τα τεκταινόμενα στα συμπόσια, την ίδια περίπου εποχή, μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να θαυμάσουν μια κύλικα του ζωγράφου τον Πίθου, στην Αρχαιολογική Συλλογή Ελατείας (Αρχ. Δελτ. 2007) δημοσιευμένη και σχολιασμένη, από τον Γάλλο καθηγητή D. Rousset, στα γαλλικά με ωραία χαραγμένη επιγραφή «Παις καλός ωραίον ορχ ...» στην αρχαϊκή Φωκική διάλεκτο και αλφάβητο, που επικυρώνει με σαφήνεια και την κοινωνική διαστρωμάτωση και τα υπάρχοντα, αρχοντικά γέννη στην Ελάτεια, τα οποία απολάμβαναν τα συμπόσια και τις ηδονές του βίου, μερικές φορές αντίθετα με την τρέχουσα ηθική, όθεν η λεπτομερέστερη περιγραφή, είναι "ακατάλληλος".

Παράσταση από τον αμφορέα της Αμάσιος του 540π.Χ.

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΕΣ ΣΥΜΠΤΩΣΕΙΣ

Να είναι τυχαίο;

Γεώργιος Α. Πούλιος
Επίτιμος Δικηγόρος
Δημοσιογράφος
Ενώσεως
Κυκλαδικού Τύπου

11 Μαΐου 330 μ.Χ. εγκαίνια Κωνσταντινουπόλεως.
22 Μαΐου 337 μ.Χ. θάνατος Μεγάλου Κωνσταντίνου.
29 Μαΐου 1453 μ.Χ. Άλωση Κωνσταντινουπόλεως.
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ:

Πρώτοι αυτοκράτορες.
Κωνσταντίνος και η μητέρα του Ελένη.
Τελευταίοι αυτοκράτορες.
Κωνσταντίνος Παλαιολόγος και η μητέρα του Ελένη.
Μετέπειτα οσία Υπομονή.

6 Ιανουαρίου 1449 στέφεται αυτοκράτορας του Βυζαντίου, ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος.
6 Ιανουαρίου του 1821 φθάνει στην Καρδαμύλη της Μάνης ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

6 Ιανουαρίου του 1828 καταπλέει, στο λιμάνι του Ναυπλίου το Αγγλικό πολεμικό WARPITE, το οποίο έφερε τον Ιωάννη Καποδίστρια.

Οι συμπτώσεις αυτές είναι εντυπωσιακές. Από τους τρεις τελευταίους πολλά ελπίζουν οι Έλληνες.

Ο Παλαιολόγος αποτελεί, την εσχάτη ελπίδα, της αναστροφής της πορείας προς το μοιραίο. Από τον Κολοκοτρώνη ελπίζουν το «ΠΟΘΟΥΜΕΝΟ». Και από τον Καποδίστρια τη συγκρότηση ενός συγχρόνου και ευνομιμένου κράτους.

Την ημέρα που γίνονται όλα αυτά, 6 Ιανουαρίου, βαπτίζεται ο Χριστός, από τον Ιωάννη, στον Ιορδάνη ποταμό και εμφανίζεται και η Αγία Τριάδα.

Την εποχή των Παλαιολόγων η αυτοκρατορία σπαρασσόταν, από την εσωτερική διαμάχη, για την ένωση των εκκλησιών. Η πλευρά των αν-

θενωτικών δεν αποκρύπτει της πεποιθήσεις της. Ο Λουκάς ο Νοταράς, Μέγας Δούκας είχε κάνει την επιλογή του.

ΚΡΕΙΤΤΟΤΕΡΟΝ ΕΣΤΙΝ ΕΙΔΕΝΑΙ ΕΝ ΜΕΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΙ
ΦΑΚΙΟΛΙΟΝ ΒΑΣΙΛΕΥΟΝ ΤΟΥΡΚΩΝ, Η ΚΑΛΥΠΤΡΑΝ ΛΑΤΙΝΙΚΗΝ.

Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος μένει μόνος του με πέντε χιλιάδες Βυζαντινούς και επτακόσιους Γενοβέζους. Δέκα Χιλιάδες (10.000) καλόγεροι, στην Κωνσταντινούπολη, κλείστηκαν στα μοναστήρια (φαρδομάνικα φίδια), για να μελετήσουν τους Αγίους Πατέρες.

Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος έπεσε ηρωικά. Έγινε ο Λεωνίδας του Βυζαντίου. Η απόδοση τιμής σ' αυτόν τον Μεγάλο, τον ανεπανάληπτο Έλληνα δεν είναι αποτέλεσμα προγονολατρίας ή σοβινισμού.

Για τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο έγραψε ο Τούρκος ιστορικός, Ισμαήλ Χαμί ΤΑΝΙΣΜΕΝΤ:

Όλες οι αφηγήσεις τόσο των ξένων όσο και των Τουρκικών πηγών συμφωνούν απόλυτα σ' ένα σημείο: Ότι ο Αυτοκράτορας κατά την Άλωση της Πόλης έλαβε μέρος στις σκληρές οδομαχίες που πραγματοποιήθηκαν και πολεμώντας σαν λιοντάρι και χωρίς να παραδώσει το ένδοξο ξίφος του, στον πανίσχυρο εχθρό του έπεσε ένδοξα σαν ήρωας. Η Τουρκική Ιστορία θεωρεί υποχρέωση της να αναφέρεται με σεβασμό στη μνήμη της δοξασμένης προσωπικότητας του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου, ο οποίος δεν έφερε την παραμικρά ευθύνη για την παρακμή και αποσύνθεση του κράτους, ενώ ο ηρωικός θάνατος του λύπησε κι αυτόν ακόμα τον Πορθητή (από τον ημερήσιο τύπο).

Ο φανατισμός για μια φορά ακόμη έπαιξε τα δόλια παιχνίδια του. Η εξαλλοσύνη κυριαρχεί. Αρκεί να σώσουμε το τομάρι μας και τα φλουριά μας. Η Βενετία και η Γένοβα είναι κοντά.

Μεγαλομανία: Άνθρωποι με μεγάλη ιδέα για τον εαυτό τους

Νάρκισσοι μπορεί να είναι άντρες και γυναίκες.

Ο συναισθηματικός επαίτης

Το άτομο αυτό είναι απύθμενο πηγάδι συναισθηματικών αναγκών, αισθάνεται μια επώδυνη συναισθηματική πείνα που δεν μπορεί να ικανοποιήσει.

Δεν του φτάνει πόσο τον αγαπάνε, πάντα θέλει περισσότερο. Όταν δε βλέπει τον/την σύντροφό του, είναι σαν να έχει κοπεί η πα-

ροχή αγάπης. Προξενεί απογοητεύσεις στο σύντροφό του, που συχνά του λέει ‘μα κάναμε διακοπές μαζί! Χτες μιλούσαμε δυο ώρες στο τηλέφωνο!’. Ο ίδιος δε μπορεί να καλμάρει και να φροντίσει συναισθηματικά τον εαυτό του. Συνήθως έχει άγχος και φόβο εγκατάλειψης.

Ο εκλεκτός εραστής

Πιστεύει στην ιδεολογία της ρομαντικής αγάπης, με πλούσια συναισθηματική ζωή, που βασίζει τις σχέσεις του σε υπερβολικές εξομολογήσεις για τον εαυτό του, που φτάνουν στο σημείο μεγαλομανίας. Οποιοδήποτε ελάττωμα του συντρόφου του το κατακρίνει και το παίρνει προσωπικά. Τα μεγαλόσχημα λόγια του ‘κάνεις δεν θα σε αγαπήσει όπως εγώ’ προσπαθούν να κρύψουν το πόσο εύθραστος συναισθηματικά αισθάνεται. Η υπερβολή του σύντομα αρχίζει να κουράζει τον σύντροφό του, που τον εγκαταλείπει, με αποτέλεσμα η αυτοπεποίθηση και η αυτοεκτίμησή του να καταρρακώνονται.

Ο τραπεζίτης της δύναμης

Είναι το άτομο που έχει ερωτευθεί τη δύναμη, την οποία εκφράζει με επιθετικότητα, μείωση και τρομοκράτηση των υπαλλήλων του. Επίσης, μπορεί να είναι ψυχρός και γραφειοκράτης. Όμως, κρατά τη δύναμη στα χέρια του και τη χρησιμοποιεί διαρκώς. Η αλλαζονεία του είναι χαρακτηριστική και δείχνει περιφρόνηση για τους κατώτερους του. Δεν τρέφει θετικά συναισθήματα ή κατανόηση για τους άλλους. Παίρνει αποφάσεις χωρίς να σκέφτεται τις συνέπειες για τους άμεσα ενδιαφερόμενους: το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι η προσωπική του άνοδος και το κυνήγι των χρυσών ευκαιριών στη δουλειά του. Η μεγαλομανία του επικεντρώνεται στην επιτυχία και τα επιτεύγματά του δεν είναι ποτέ αρκετά για να συνταιριαστούν με την εσωτερική του εικόνα της επιτυχίας.

Ο καταπληκτικός στην εμφάνιση

Δείχνει ωραίος! Αλλά αυτό είναι μόνο επιφανειακό. Οι αξίες του: εικόνα, μόδα, γοητεία, νεότητα και ομορφιά. Δεν πρόκειται απλώς για το πρότυπο της εποχής μας, ή τον άνθρωπο που προσέχει τον εαυτό του και πάει στο γυμναστήριο και επενδύει στην εξωτερική του εμφάνιση, αλλά για μια διαταραγμένη προσωπικότητα με υπερβολική ανάγκη να τον θαυμάζουν οι άλλοι. Η αυτοεκτίμησή του επικεντρώνεται στην εξωτερική του εμφάνιση. Προσελκύει εύκολα κόσμο, αλλά δε μπορεί να διατηρήσει μακροχρόνιες σχέσεις. Ο εσωτερικός του κόσμος είναι άδειος και μουντός.

Ο οργισμένος

Πρόκειται για φανερά ναρκισσιστική προσωπικότητα, με θυμό που βράζει μέσα στο άτομο και ξεσπά με ή χωρίς λόγο στα άτομα γύρω του. Η δυσαρέσκεια και η δυστυχία του εκφράζονται με αυξανόμενη επιθετικότητα. Υπάρχουν επεισώδια εκρηκτικού θυμού που αφήνουν τους άλλους άναυδους. Χαρακτηριστική είναι η υπερευαισθησία του σε οποιαδήποτε προσβολή, φανταστική ή πραγματική. Παίρνει το κάθε τι προσωπικά και το παρερμηνεύει ως επίθεση. Αυτό που πυροδοτεί το θυμό του είναι ναρκισσιστική προσβολή. Βλέπει τον κόσμο ως άσπρο/μαύρο, ποτέ με ενδιάμεσες αποχρώσεις και κατηγορεί τους

πάντες, εκτός από τον εαυτό του. Η λογική του έχει παρανοϊκή χροιά.

Ο κολπατζής

Πρόκειται για μια επιφανειακά γοητευτική προσωπικότητα που σαγηνεύει τους άλλους. Δυστυχώς όμως, κάτω από την επιφάνεια κρύβεται μια διαταραγμένη προσωπικότητα. Πίσω από τα ‘έχε μου εμπιστοσύνη’ μηνύματα, κρύβεται δόλος και κακεντρέχεια, εκμετάλλευση του άλλου και αίσθηση προδοσίας όταν το ‘θύμα’ αντιληφθεί τι συμβαίνει. Ο ‘κολπατζής’ νάρκισσος είναι ανελέητος στις σχέσεις του, ξεγελά τον/την σύντροφό του με απιστίες, κλοπές, απάτες ή ακόμα κι εγκληματικές πράξεις. Υπάρχει ίντριγκα κι ευχαρίστηση στο να στήσει το κόλπο.

Ο φαντασιόπληκτος

Έχει έναν περίπλοκο εσωτερικό κόσμο, όπου όλη η ευχαρίστηση βρίσκεται στο βασίλειο της φαντασίας και όχι στην πραγματικότητα. Πρόκειται για άτομο που δείχνει κάπως επιφανειακό, ανάλαφρο, άδαιο και μπορεί να έχει κοινωνικές φοβίες. Είναι εγκλωβισμένος στον εσωτερικό του κόσμο και έχει μεγαλομανίες που δεν τις γνωστοποιεί απαραίτητα στους άλλους, αλλά τις ζει μέσα του. Έχει μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του και η αυταπάτη του είναι ότι είναι σπουδαίος, ωραίος, αγαπητός, θαυμαστός....Ο εσωτερικός του κόσμος αποτελεί πηγή ευχαρίστησης, την οποία δε βρίσκει εξωτερικά. Δεν εμπιστεύεται κανέναν και είναι δύσκολος στις σχέσεις του, αφού δε δίνει τίποτα στους άλλους. Αντί η φαντασία του να τροφοδοτεί την προσωπικότητά του και τη ζωή του, δημιουργεί την ψευδαίσθηση της ανεξαρτησίας.

Ο οσιομάρτυρας

Υποφέρει και γύρω από αυτό περιστρέφεται η ύπαρξή του. Η προσωπική του ταυτότητα βασίζεται πάνω στον πόνο και τη δυστυχία ή το να είναι θύμα ή επιζών τρομερών ψυχικών καταστάσεων. Ο πόνος δικαιώνει την τεράστια απορρόφηση στον εαυτό, με παρασιτικές απαιτήσεις και συχνά σχέσης εκμετάλλευσης. Ο πόνος δεν αφορά απλώς το παρελθόν, μολύνει το παρόν και το μέλλον και καθιστά αδύνατη την συναισθηματική ισορροπία. Ο πόνος δεν είναι ποτέ αρκετός, πάντα χρειάζεται λίγο ακόμα γι’ αυτό το είδους νάρκισσου και η τέχνη του αυτοσαμποταρίσματος τελειοποιείται καθημερινά. Ο πόνος αυτός δεν είναι ο απλός πόνος που αισθάνεται ο κάθε άνθρωπος: πρόκειται για ναρκισσιστικό πόνο μεγαλομανίας ‘κάνεις δεν έχει υποφέρει ποτέ όσο εγώ’, και αυτή είναι ίσως η μόνη του παρηγοριά. Κάνει σχέσεις με άτομα που θέλουν να είναι χρήσιμα στους άλλους. Η ιστορία του θύματος συνεχίζεται και αποτελεί τρόπο να ελέγχει τους πάντες και τα πάντα, μέχρι που οι άλλοι να αισθανθούν ότι τους χρησιμοποιεί. Ο πόνος του νάρκισσου είναι μια άμυνα για να αποφύγει τον πραγματικό πόνο, όταν αυτός εμφανίζεται στη ζωή.

Ο σωτήρας

Συνήθως δείχνει γεμάτος αρετές και προτερήματα, σπεύδει να βοηθήσει, νοιάζεται και φροντίζει τους άλλους. Σχεδόν πάντα. Αυτός ο τύπος νάρκισσου εμπλέκεται σε ανισόρροπες σχέσεις, τα δίνει όλα μονομερώς, κουράζεται, εκνευρίζεται και ρωτάει ‘γιατί δεν ικανοποιούνται επιτέλους οι δικές μου ανάγκες;’ Πίσω από αυτή την αρχικά θετική εμφάνιση, κρύβεται η μεγαλομανία του τύπου ‘μόνο εγώ μπορώ ν’ αλλάξω τα πράγματα’. Θέλει να έχει τον έλεγχο των πραγμάτων και κυνηγά το συναίσθημα και τις ανεκπλήρωτες ανάγκες του. Πρόκειται για έναν τοκογλύφο των συναισθημάτων και των σχέσεων, αφού για ό,τι δώσει το ζητάει πίσω φορτικά και στο πολλαπλάσιο.

Υπάρχει Βοήθεια;

Ναι, αλλά από επαγγελματία της ψυχικής υγείας και μόνο όταν το ίδιο το άτομο επιθυμεί ν’ αλλάξει το δυσλειτουργικό μοτίβο συμπεριφοράς του και να το αντικαταστήσει με κάτι υγιέστερο για τον ίδιο και τους γύρω του.

Τα άτομα που συναναστρέφονται με κάποιον με ναρκισσιστική προσωπικότητα μπορούν επίσης να πάρουν βοήθεια ώστε να μάθουν να χειρίζονται την ιδιόμορφη αυτή κατάσταση ή να κάνουν τις επιλογές τους και να απεμπλακούν από αυτή.

Δρ Λίζα Βάρβογλη, Ph.D Ψυχολόγος Ψυχοθεραπεύτρια

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” 2005 – 2015

Συνέχεια από τη σελ. 1

Βέβαια θα υπήρξαν και λάθη και παραλείψεις, ίσως και να δυσαρεστήσαμε και κάποιους αλλά ερασιτέχνες και όχι επαγγελματίες είμαστε, γι’ αυτό ζητάμε συγγνώμη από όλους.

Τώρα πρέπει να σχεδιάσουμε και να ονειρευτούμε τα επόμενα χρόνια του “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” πιστοί στις αρχές μας εφόσον τα οικονομικά και τα μέλη του Συλλόγου το επιθυμούν.

Να ευχαριστήσω από καρδιάς, όλους εσάς, τους Μαρτιναίους που συμβάλατε στην πορεία μας και ελπίζω να παραμείνετε μαζί μας και στο επόμενο σκέλος του ταξιδιού μας.

Στην συνέχεια έλαβε τον λόγο ο Γ. Γραμματέας του Συλλόγου Θωμάς Γ. Καραμέρης και είπε:

“Σήμερα είναι μία μέρα συγκινητική ο “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” έγινε θεσμός άντεξε δέκα χρόνια και πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει γιατί ο “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” προβάλλει το Μαρτίνο με την ιστορία του, τη λαογραφία του, την παράδοσή του αναδεικνύοντας επίσης τα προβλήματά του με το μάτι το δικό μας.

Κύριοι,

ο Πρόεδρος δεν το ανέφερε θα το πώ εγώ, ο Σύλλογος μας δεν απολαμβάνει καμιάς απολύτως οικονομικής στήριξης για οποιαδήποτε από τις δράσεις του και ως εκ τούτου και για την έκδοση της εφημερίδας μας και ότι όλα τα έξοδα λειτουργίας του καλύπτονται από τις συνδρομές των μελών του.

Σας ευχαριστώ.”

Τα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ πρότειναν στο επόμενο φύλλο της Εφημερίδας μας αν κάνουμε πρωτοσέλιδο αφιέρωμα στο “ΑΙΑΣ Ο ΛΟΚΡΟΣ” για την συμπλήρωση Δέκα χρόνων από την ίδρυσή του και να δημοσιευθεί το παρόν πρακτικό.

Το ΔΣ συμφώνησε ομόφωνα και δεσμεύθηκε να συνεχίσει με την ίδια δύναμη το δημιουργικό έργο του Συλλόγου μας.

Ο Πρόεδρος ευχαρίστησε τα μέλη του ΔΣ και μη υπάρχοντος άλλου θέματος η συνεδρίαση λύθηκε.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Κ. ΚΟΥΡΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Π. ΠΕΠΠΑΣ

Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΘΩΜΑΣ Γ. ΚΑΡΑΜΕΡΗΣ

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΥΛΟΥΧΑΣ

Ο ΕΦΟΡΟΣ: ΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΚΕΡΦΥΛΙΑΣ

Ο ΤΑΜΙΑΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΩΤΣΑΛΑΣ

Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΜΑΡΚΟΣ Γ. ΡΟΥΣΣΗΣ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΓΕΝΕΘΛΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (ΠΕΛΑΓΙΑΣ) Ἡ Ἱστορία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Συνέχεια από τη σελ. 2

τοπεδεύσει, και, αφού πέρασε το Πυρί και τους άγιους Θεοδώρους, εγκαταστάθηκε στην Θήβα προκειμένου να κτυπήση τους Τούρκους. Κάπι παρόμοιο είχε κάμει ενωρίτερα ο Ανδρούτσος, όταν έτοποθέτησε 400 Άταλάντιους με σκοπό να δώσουν με πυρσούς σήμα από την ράχη της Μονής.

Είναι βέβαιο, λοιπόν, βάσει των ανωτέρω πληροφοριών που μας δίνει ο ιστορικός Διον. Κόκκινος, ότι και η δική μας Ιερά Μονή συμμετείχε ουσιαστικά στον αγώνα. Ηγούμενος αυτά τα χρόνια ήταν ο Ιερομόναχος Άνθιμος Γεωργίου από το Μωρίκι, ο όποιος εγκαταστάθηκε εδώ το 1799 και κοιμήθηκε εν Κυρίφ στις 17 'Οκτωβρίου 1843. Όταν οι Βαυαροί το 1833 έκλεισαν με διάταγμα πάνω από 400 μοναστήρια, αφ' ενός μεν για να επιτύχουν την δυτικοποίηση του Ελληνικού λαού, αποκόπτοντάς τον από τις ρίζες τῆς Ρωμαϊκής Παράδοσης, αφ' ετέρου δε επειδή φοβόντουσαν τους μοναχούς για τον πολιτικό ρόλο που μπορούσαν να διαδραματίσουν, και τότε ακόμη η Μονή μας κρίθηκε διατηρητέα, όπως φαίνεται σε έγγραφα που βρίσκονται στα Αρχεία του Κράτους.

Απογράφονται επτά μόνον μοναχοί και άλλοι τόσοι υπηρέτες. Στην απογραφή που έγινε το 1837 υπάρχουν μοναχοί στην Ιερά Μονή από το 1786. Στην ίδια απογραφή του 1837 και επί Ηγουμένου Ανθίμου καταγράφονται τα όρια της σε άδενδρη περιφέρεια έκτασης 2.30 ωρών «ήτοι προς Ανατολάς από βράχο (Κουρουτζή) έως λούτζα (δεξαμενή) Κόλια· προς δυσμάς από ράχη «πάτημα» έως σπηλιά Μπόρα· προς βορρά από Τσικουρέλι έως βαθύ ρέμα και προς Νότον από ράχη Μαρίση έως Κιάφα». Επίσης, καταγράφονται μετόχια της εις Σέγγενα πλησίον της Ὑλίκης λίμνης, με εκκλησάκι των Ταξιάρχων στα Σκροπονέρια με εκκλησάκι του αγίου Νικολάου (το οποίο ανακαινίσθηκε το 1996 από τον κ. Χρήστο Καραγιάννη, ως τάμα για την υγεία του και ως μνημόσυνο του αδελφού του Δημητρίου Καραγιάννη), στην Λάρυμνα, όπου υπήρχε ναός (επίσης του αγίου Νικολάου), σπίτι και νερόμυλος και μετόχι στο Μαρτίνο.

Στις 20 Ιουλίου 1868 ήρθε στην Ιερά Μονή ό Αβέρκιος Καρύδης και υποτάχθηκε σε κάποιον Ιερώνυμο. Στις 24 Αύγουστου 1872 ο 'Ιερομόναχος Αβέρκιος έγινε Ηγούμενος μέχρι τις 3 Ιανουαρίου 1913 που κοιμήθηκε. Επί των ημερών του η Ιερά Μονή άνθισε αφού έφθασε στους εξήντα μοναχούς. Ο Ηγούμενος Αβέρκιος την ανακαίνισε κτίζοντας, με την συμπαράσταση και βοήθεια τού τότε Μητροπολίτου Βοιωτίας 'Ιερωνύμου Βλαχάκη, το Καθολικό «εκ θεμελίων», τα κελιά της νότιας πτέρυγας και το παλιό Ηγουμενείο. Πάνω σε πέτρα, στο ύψος της μπαλκονόπορτας, είναι γραμμένο το έτος 1899, όταν δηλαδή έγινε η ανακαίνιση. Επίσης εγκατέστησε ελαιοτριβείο στα Σκροπονέρια και αλευρόμυλο στην Λάρυμνα, Κατέστησε τέλος την Ιερά Μονή ανεξάρτητη, για να μετατραπεί πάλι το 1935 μετόχι της Μονής Σαγματά μέχρι το 1983, όταν ο νυν Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος την έκανε οριστικά ανεξάρτητη γυναικεία Μονή.

Μετά τον θάνατο του Άβερκίου ανεγέρθηκε προτομή με την επιγραφή:
ΕΝΘΑΔΕ ΤΕΘΑΠΤΑΙ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΑΒΕΡΚΙΟΣ ΚΑΡΥΔΗΣ
ΕΞ ΑΙΓΙΝΗΣ
ΜΟΝΑΣΑΣ ΕΝ ΤΗ ΜΟΝΗ ΤΑΥΤΗ ΑΠΟ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1868
ΑΝΕΛΑΒΕΝ ΗΓΟΥΜΕΝΙΑΝ ΤΗΝ 24ην ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1872
ΜΕΧΡΙ 3 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1913 ΠΟΥ ΕΤΕΛΕΥΤΗΣΕΝ

Κατά την αείμνηστη γλύπτρια, Ειρήνη Χαριάτη, πρόκειται για καταπληκτικό έργο γλυπτικής, της πρώτης 15ετίας του 20ού αιώνα και από άγνωστο καλλιτέχνη. Μετά την κοίμηση του Ιερομονάχου Αβερκίου αρχίζει η Ιερά Μονή να παρακμάζει, έτσι ώστε το 1928 να υπάρχουν μόνον τρεις μοναχοί με Ηγούμενο τον ανεψιό του Άβερκίου Ιερομόναχο Νικηφόρο. Το 1940 υπάρχει μόνον ένας μοναχός που, όπως γράφουν οι Α. et T. Notton, «εμψυχώνει ακόμη το μοναστήρι μ' ένα περίσσευμα ζωής και καλλιέργει την ωραιότερη παράδοση, την φιλοξενία, που προσφέρει με πολλή αγάπη και ευγένεια παρά τη φτώχεια του».

Ίσως να πρόκειται για τον ίδιο μοναχό που αναφέρει ο Ευάγ. Πανέτσου στο περιοδικό «Ύψαιθρος» το 1936, τον π. Νικόδημο που προερχόταν από την Ιερά Μονή Σαγματά και είχε έγκατασταθή στην Ιερά Μονή Πελαγίας για να την προστατεύει και να την επιβλέπει σαν μετόχι της, όπως ορίστηκε με βασιλικό διάταγμα του 1935.

Οι ίδιοι (Α. et T. Notton) μας διασώζουν την πληροφορία ότι ίσως να είναι αρχαιότερη της Μονής Σαγματά και ότι κάηκε δύο φορές από τούς Βενετούς και τέσσερις φορές από τους Τούρκους.

Μάλλον σε κάποια από αυτές τις πυρκαγιές καταστράφηκε και η περίφημη βιβλιοθήκη της και το κρυφό σχολειό που λειτουργούσε για τα παιδιά τῆς περιοχής. Πάντως, τον Ιούλιο του 1968, επειδή η Ιερά Μονή ήταν τελείως εγκαταλελειμμένη, η μακαριστή Γερónτισσα Μακρίνα, κατά κόσμον Μαρίκα Τσιροπούλα, αφού δοκίμασε τον λογισμό της επί επτά ολόκληρα χρόνια και πήρε την διαβεβαίωση ότι ήταν εκ Θεού, με την υλογία του τότε Μητροπολίτου Θηβών και Λεβαδείας κυρού Νικοδήμου και της μακαριστής Ηγουμένης της Ιερᾶς Μονῆς Ευαγγελιστρίας Ανθούσης, αποφάσισε να έγκαταβίωση εδώ, σχεδόν ολομόναχη, επί δεκαεννέα ολόκληρα χρόνια. Υπεράνθρωπες ήταν οι προσπάθειες που κατέβαλε για την ανακαίνιση της Μονής, η όποια ήταν στο μεγαλύτερο μέρος της ερειπωμένη. Σώζονται φωτογραφίες κυρίως από την δυτική και την ανατολική πτέρυγα, που δείχνουν μια άποψη της κατάστασης της Ιερᾶς Μονῆς την εποχή εκείνη.

Μερικές άνω πτέρυγες ανακαινίσθηκαν δύο ήταν δυνατό από την Γερόντισσα Μακρίνα, η όποια φρόντισε παράλληλα να επισκευάσει με υλικά της εποχής τον τρούλλο και την στέγη της Εκκλησίας. Επίσης όρισε τον χώρο του κοιμητηρίου της Ιερᾶς Μονῆς, όπου και έκτισε τον ναό του Αγίου Αλεξίου, μετέτρεψε έναν αχυρώνα σέ ναό της Αγίας Μάρτυρος Πελαγίας, μετέβαλε τον στάβλο σε ξενώνα και γενικά αγωνίσθηκε να συντηρήσει και να ανακαινίσει αρκετούς χώρους. Πρώτη της, όμως, φροντίδα ήταν η διάνοιξη του δρόμου και η εγκατάστασή τηλεφώνου.

Τον Ιούλιο τού 1987 μια νέα αδελφότητα με Ηγουμένη την μακαριστή μας Γερόντισσα Φωτεινή, με τις ευχές επίσης και ευλογίες του Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Ιερωνύμου τότε Μητροπολίτου Θηβών και Λεβαδείας και την συγκατάθεση της Γερόντισσας Μακρίνας, εγκαταστάθηκε εδώ. Οι άοκνες προσπάθειες για ανακαίνιση και συντήρηση συνεχίσθηκαν με τροποποίηση αρκετών χώρων: ο πρώην ξενώνας έγινε αρχονταρίκι,

το πρώην αρχονταρίκι έγινε ιεροραφείο, και η αποθήκη Τράπεζα. Ανακαινίσθηκαν επίσης διάφοροι βοηθητικοί χώροι, ανάλογα με τις ανάγκες της Ιερᾶς Μονῆς. Από τις πρώτες ανάγκες θεωρήθηκε η ηλεκτροδότηση και η ύδρευσή της, η όποια ολοκληρώθηκε με την συμπαράσταση των Δημοτικών αρχών και των κατοίκων της περιοχής το 2009. Ανοικοδομήθηκε η ερειπωμένη ανατολική πτέρυγα με οικονομική και προσωπική φροντίδα και επίβλεψη του ίδιου τού Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ιερωνύμου. Ήταν εκείνος που σαν άλλος Ιωάννης Καλοκτένης, παράλληλα με το ποιμαντικό του έργο, φρόντισε για την ίδρυση Γηροκομείων, Κέντρου ψυχικής υγιεινής, πνευματικών Κέντρων. Ταυτόχρονα, ακολουθώντας την συμβουλή κάποιου διακριτικού αγιορείτου Γέροντα, ο όποιος του είχε πει να φτιάχνει φωλιές για να έρχονται πουλιά, φρόντισε για την ανακαίνιση, ανέγερση και επάνδρωση όλων των ερειπωμένων και εγκαταλελειμμένων Ιερών Μονών τῆς Βοιωτίας. Έτσι σήμερα είναι επανδρωμένες είκοσι (20) Μονές - άνδρες και γυναικείες.

Παραδόσεις για την ονομασία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Η Ιερά Μονή Γενεθλίου της Θεοτόκου είναι γνωστή στην περιοχή της Βοιωτίας ως Μονή Πελαγίας, ενώ σε έγγραφα του 1837 και 1843, που βρίσκονται στα Αρχεία τού Κράτους (φάκελος 38), καταχωρείται ως «Ιερά Μονή Γενεθλίων της Θεοτόκου της επιλεγόμενης Πελασγίας». Από τα στοιχεία που δίδονται στην απογραφή του 1837, ονοματεπώνυμα, τοπωνύμια, χωριά, δεν έχει καμία σχέση με την Πελασγία. Πρόκειται μάλλον για τυπογραφικό λάθος.

Ο συγγραφέας τού βιβλίου Πελαγία, Αντώνιος Βασιλείου, έχει συγκεντρώσει διάφορες παραδόσεις σχετικά με την ονομασία της.

Μια παράδοση λέγει ότι κατά τα πρωτοχριστιανικά χρόνια κάποια Πελαγία, που έγινε Χριστιανή και εκδιώχθηκε από τούς άλλους ειδωλολάτρες, κατέφυγε στο Πτών όρος και άσκήτευσε. Κάποτε ταξίδευε με κατοίκους της περιοχής και ξαφνικά έγινε μεγάλη θαλασσοταραχή, με αποτέλεσμα να κινδυνεύσει να καταποντισθή το σκάφος στο όποιο επέβαιναν. Η Πελαγία γονάτισε, προσευχήθηκε, και η θάλασσα γαλήνευσε. Τότε όλοι οι συνταξιδιώτες πίστευαν στον Χριστό και ανήγειραν στην περιοχή όπου ασκήτευε η Πελαγία ναΐσκο, αφιερωμένο στο Γενέθλιο της Θεοτόκου, στην Μητέρα του Θεού, που έπεκαλεΐτο η Πελαγία στις προσευχές της. Έκτοτε η Πελαγία τόσο άπελάμβανε την μεγάλη εκτίμηση και αγάπη των κατοίκων της περιοχής, ώστε έπεκράτησε να λέγεται Μονή της Πελαγίας.

Άλλη εκδοχή είναι ότι κάποια πολύ δραστήρια και αξιόλογη μοναχή Πελαγία, πέρασε από την Ιερά Μονή, κατέβαινε στα χωριά και κήρυττε τον λόγο τού Θεού, έτσι ώστε άφησε με την ζωή της και την δράση της το όνομά της στην Μονή.

Ο Γ. Τσεβάς στο βιβλίο του Ιστορία των Θηβών αναφέρει ότι μερικοί πιστεύουν πως ονομάσθηκε Μονή Πελαγίας- Πλαγίας επειδή κείται στην πλαγιά του όρους. Αυτή η άποψη ενισχύεται ίσως από το γεγονός ότι πολλοί Θηβαίοι αποκαλούν ακόμα και σήμερα την Μονή Πλαγία αντί Πελαγία.

Μια άλλη παράδοση λέγει ότι στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες η Παναγία εμφανίσθηκε στους ποιμένες της περιοχής και τους ζητούσε να ανασύρουν την εικόνα Της από τον βυθό της θάλασσας. Πράγματι, οι ποιμένες βρήκαν την εικόνα της Παναγίας και, όταν ανοικοδομήθηκε ο ναός, ονομάστηκε της «Πελαγίας», διότι η εικόνα βρέθηκε στο πέλαγος. Άλλωστε η λέξη Μαρία στα εβραϊκά σημαίνει πέλαγος- «πέλαγος έβραϊστί Μαριάμ έρμηνεύεται» κατά τον θείο Αμβρόσιο όπως και στα Λατινικά μάρια λέγονται οι θάλασσες (mare maris = θάλασσα, πέλαγος). Ο δε άγιος Νικόδημος ο αγιορείτης λέγει ότι το πέλαγος και η θάλασσα είναι σύμβολο της αγαθότητος και της χάριτος του Θεού, την οποία είχε η Θεοτόκος και, όπως η θάλασσα και το πέλαγος περιέχουν μέσα τους πλήθος υδάτων και δέχονται όλους τους ποταμούς, τοιοιουτρόπως και η Κυρία Θεοτόκος περιέχει στον εαυτό της το πλήθος των χαρίτων και δέχθηκε όλους τους ποταμούς των δωρεών. Έλαβε την αγαθότητα και την Χάρη από το Πνεύμα το Άγιο, ως Νύμφη αυτού, για να μεταδίδει σε όλα τα κτίσματα, ουράνια και επίγεια, τις πνευματικές αυτού δωρεές και χάριτες. Δέχεται και είναι, δηλαδή, το πλήρωμα όλων των χαρίτων και των δωρεών του Θεού, τα όποια απ' Αυτήν διαπορθμούνται στους αγγέλους και τους ανθρώπους, όπως γράφει ο άγιος Ανδρέας Κρήτης σέ ένα θαυμάσιο τροπάριο: «Χαίροις μετά Θεόν ή Θεός, τα δευτερεία της Τριάδος η έχουσα, αμέσως η δεχόμενη των του Θεού δωρεών το πλήρωμα όλον και εις άπαντας αγγέλους και ανθρώπους τε τούτο διαπορθμεύουσα».

Στην υμνογραφία της Εκκλησίας μας, επίσης, τονίζεται συχνά το πέλαγος της αγάπης, των οικτιρμών, της ευσπλαχνίας, «ιαμάτων πελάγη» (Θεοτοκάριο) και «των θαυμάτων το πέλαγος» (2 Ιουλίου) τῆς Παναγίας μας. Δικαιολογημένα λοιπόν φέρει την προσω- νυμία της «Πελαγίας».

Αξιοπρόσεκτο είναι το γεγονός ότι τα γειτονικά χωριά, Άκραίφνιο και Κόκκινο, πανηγυρίζουν στις 8 Σεπτεμβρίου, γιορτή του Γενεθλίου της Θεοτόκου και οι γυναίκες που φέρουν το όνομα Πελαγία - σπανίως δίδεται σε άνδρες το όνομα Πελάγης- εορτάζουν, κατά παράδοση, την ίδια ημέρα. Από εδώ φαίνεται η επίδραση που εξασκούσε η Ιερά Μονή στην γύρω περιοχή και οι σχέσεις των κατοίκων με αυτήν. Ήταν ο πνευματικός φάρος, που φωτίζε ανά τους αιώνες τους κατοίκους της, το καταφύγιο και η παρηγοριά τους στις δυσκολίες, όπως συνεχίζει και θα συνεχίζει να είναι.

Ή μακαριστή Γερόντισσα Μακρίνα, ακολουθώντας τις παραδόσεις, μετέβαλε ένα χώρο της Μονής σε παρεκκλήσι που τιμάται στην μνήμη της Αγίας Μάρτυρος Πελαγίας (4 Μαΐου). Είναι δε πάρα πολλές περιπτώσεις επισκεπτών που έρχονται στην Ιερά Μονή να προσκυνήσουν μετά από κάποιο τους όνειρο. Συχνά ακούμε να λένε ότι είδαν μια μαυροφόρα γυναίκα η λευκοφορεμένη κοπέλα να τους καλή να έρθουν στην Μονή Πελαγίας.

Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το Καθολικό της Μονής είναι αφιερωμένο στην Γέννηση της Κυρίας Δεσποίνης ημών Θεοτόκου, που πανηγυρίζει στις 8 Σεπτεμβρίου και η Μονή είναι γνωστή στην περιοχή ως Μονή Πελαγίας και όχι άγιας Πελαγίας. Ίσως με αυτόν τον τρόπο να γίνεται και κάποια διάκριση μεταξύ των πολλών Ιερών Μονών της Βοιωτίας, που είναι αφιερωμένες στην Παναγία (Ευαγγελιστρία, Ιερουσαλήμ, Μακαριωτίσσης, Σκριπούς, Πελαγίας, Λυκούρεσι, Μητέρας του Ήγαπημένου).

Πηγή: ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΓΕΝΕΘΛΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (ΠΕΛΑΓΙΑΣ)

ΕΟΡΤΗ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΜΑΡΤΙΝΟΥ

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα εορτάσθηκε και εφέτος η σύναξη των Παμμεγίστων Ταξιάρχων Μιχαήλ και Γαβριήλ στο Μαρτίνο.

Το απόγευμα του Σαββάτου και ώρα 18:30 τελέσθηκε Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός μετά Αρτοκλασίας από πλειάδα ιερέων της ευρύτερης περιοχής της Λοκρίδας με προεξάρχοντα τον Πανοσιολογιότατο Αρχιμανδρίτη και ιεροκήρυκα της Ι.Μ. Φθιώτιδας Π. Δημήτριο Ζελιανέο.

Οι ιερείς που έλαβαν μέρος ήταν: π. Αθανάσιος Λατσούδης, π. Ευάγγελος Μπάνος, π. Κωνσταντίνος Βουρλιάς, π. Απόστολος Μπερτσιμάς, π. Ευσέβιος Βλασόπουλος, π. Δημήτριος Ρωμαντζάς, π. Λεωνίδας Μαραγκουδάκης και π. Ανδρέας Ταρλαντάς (εφήμερος του Ι.Ν.)

Τους Ύμνους της Εορτής έψαλλαν με βυζαντινή μεγαλοπρέπεια πολυμελή βυζαντινή χορωδία με χοράρχη τον Πρωτοψάλτη Άκη Ν. Λιλιόπουλο από την Αθήνα.

Την χορωδία πλαισίωσαν οι ψάλτες: Δημήτριος Αναστασιάδης, Παναγιώτης Κούβελος, Δημήτρης Λιλιόπουλος, Εμμανουήλ Λιλιόπουλος, Δημήτρης Κάρμας, Κυριάκος Ανανιάδης, Μάρκος Ζούφιος, Κώστας Δερμετζόγλου, Θοδωρής Μετζελόπουλος, Κωνσταντίνος Κουλουρίδης, Δημήτριος Δημάκης, Νικόλαος Λιλιόπουλος & Θανάσης Λιλιόπουλος.

Μετά το πέρας του εσπερινού έγινε η λιτάνευση της Ιεράς Εικόνας των Αρχαγγέλων.

Την Επομένη, ημέρα της εορτής έλαβε χώρα Μέγα Πανηγυρική Θεία Λειτουργία στην οποία επίσης προΐστατο και κήρυξε τον λόγο του Θεού ο Πανοσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης Π. Δημήτριος Ζελιανέος και οι ιερείς π. Παπαδόπουλος Φώτιος και π. Ανδρέας Ταρλαντάς (εφήμερος του Ι.Ν.).

Στο δεξί αναλόγιο απέδωσαν ιεροπρεπώς και κατανυκτικώς τους Εορτίους Ύμνους για δεύτερη μέρα η χορωδία του Πρωτοψάλτη Άκη Ν. Λιλιόπουλου.

Την όλη ευθύνη, την φροντίδα της Πανηγύρεως, την φιλοξενία των ιερέων και ιεροψαλτών είχε ο Αιδεσιμότατος π. Ανδρέας Ταρλαντάς ιερατικός Προϊστάμενος των Παμ. Ταξιάρχων που με πολύ κόπο και μόχθο έφερε εις πέρας όλη την πανήγυρι με την αρωγή βέβαια του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου των Γυναικών του φιλοππτώχου και της Ενοριακής Δράσης.

Παρών στο Εσπερινό ή στην πανηγυρική θεία λειτουργία έδωσαν ο Δήμαρχος Λοκρών Νικόλαος Λιόλιος, ο βουλευτής Φθ/δας Ιωάννης Σαρακιώτης, οι Αντιδήμαρχοι Δήμου Λοκρών Ιωάννης Σ. Κούρος, Βασίλειος Καρατράντος, Ιωάννα Θεοδοσίου, Γεώργιος Σταθουλόπουλος, η Δημοτική Σύμβουλος Λοκρών Ιωάννα Παπαγεωργίου, ο Πρόεδρος της τοπικής κοινότητας Μαρτίνου Γεώργιος Κ. Μύθης και ο Τοπικός Σύμβουλος Γεώργιος Κ. Κάζας.

“Των ουρανίων στρατιών Αρχιστράτηγοι,
δυσωπούμεν υμάς ημείς οι ανάξιοι,
ίνα ταίς υμών δεήσεσι, τειχίσητε ημάς,
σκέπη των πτερύγων, της άϋλου υμών δόξης,
φρουρούντες ημάς προσπιπτόντας, εκτενώς και βοώντας,
εκ των κινδύνων λυτρώσασθε ημάς,
ως Ταξιάρχαι των άνω Δυνάμεων”

Αριστείδης Κ. Κούρος
Άκης Ν. Λιλιόπουλος

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΟ EUROBANK ΑΠΟ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΑΡΤΙΝΟΥ Η ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ

53 Αριστούχους μαθητές της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, βράβευσε η Eurobank. Αναφέρουμε τους βραβευθέντες από την επαρχεία Λοκρίδος.

ΓΕΛ ΕΛΑΤΕΙΑΣ Γεωργία Αναγνωστοπούλου.

ΓΕΛ ΜΑΛΕΣΙΝΑΣ Μαρία Πορφ. Αδάμ

ΓΕΛ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ Γεωρ. Κολοβός

ΓΕΛ Κ ΤΙΘΟΡΕΑΣ Ευθυμία Κοτρώτσου.

ΓΕΛ ΜΑΡΤΙΝΟΥ Ευμορφία Σταματάκη

ΓΕΛ Κ ΒΟΥΡΛΩΝ Οδυσ. Στέφας.

Συγχαρητήρια σε αυτούς που αγωνίζονται στον δύσκολο και διαρκή αγώνα της μάθησης.